Franel

*reeds meer dan **40.000** geregistreerde gebruikers!*

GRATIS | ONLINE | FRANS NEDERLANDS | LEREN

www.franel.eu

WTV | néo | notélé | UMONS Université de Mons | KU LEUVEN | kulak | Lille 3 Université | LE FOREM | VDAB | televic education | BLCC | KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN | Europese Unie: Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling | Interreg doet grenzen vervagen | West-Vlaanderen | Wallonie | Lille Métropole

Verkrijgbaar in de App Store

Download de nieuwe Knack-app via de QR-code hiernaast of via www.knack.be/digitaal

Word deze week

Helemaal digitaal.

Knack op iPad is volledig vernieuwd. Dankzij de nieuwe applicatie kunt u uw vertrouwde Knack nu ook lezen in een **volledig vernieuwde lay-out**, speciaal uitgewerkt **voor de tabletgebruikers**. Bent u al Knack-abonnee, dan leest u voortaan ook Knack digitaal op iPad zonder extra kosten. Bent u nog geen Knack-abonnee, abonneer u dan vandaag nog via www.abonnementen.be.

Helemaal Knack.

Het is een historisch geërfde beginselvastheid, kenmerkend voor de Vlaamse beweging. Er is geen politicus die de laatste tien jaar zijn partij zo domineerde als De Wever. Toch kreeg enkel hij tijdens de regeringsonderhandelingen na de verkiezingen van 2010 een commissie naast zich, letterlijk zelfs, die moest waken over zijn standvastigheid. Politieke tegenstrevers verwijten De Wever dat hij niet durft in te gaan tegen zijn achterban. Maar bij een partij als de N-VA gaat dat zo niet in zijn werk. Het is niet van niet durven, maar van niet kunnen. Het hoort tot het DNA van het Vlaams-nationalisme om hun eigen politieke leiders met enige argwaan te volgen: ze zouden maar eens moeten bezwijken voor het pluche van de macht.

Vele N-VA'ers zijn inderdaad erg trots op hun eigen catacombentijd in 2003-2004. Ze bleven bij een partij die iedereen had afgeschreven. Het is niet alleen de kracht van de verandering, maar ook van de overtuiging.

Devos: Ik wil de verzetslieden van de Tweede Wereldoorlog niet bruuskeren, maar de N-VA is eigenlijk vooral een 'verzetspartij'. Ze zijn in het verzet tegen de nv België. Niets dat het oude systeem beter symboliseert dan een tripartite van de klassieke partijen. Die krijgen alle zonden van de wereld toegeschoven: dat de fiscaliteit nog altijd niet veranderd is, dat de staatshervorming niet deugt, dat de justitie hapert, dat de mobiliteit en de energiemarkt een ramp zijn... En daartegen gaan zij in het verzet, tegen het Belgische systeem, gesymboliseerd door Di Rupo I. Dat loont.

We leven in moeilijke, angstige en onzekere tijden, waarin weinig waardering is voor 'het compromis'. Het compromis is gecorrumpeerd. Ook dat beseft De Wever maar al te goed. Zie hoe hij in Antwerpen werkt. VB en PVDA+ kiepert hij meteen overboord, dan volgen Groen en SP.A. Blijven over: N-VA, CD&V en een klein Open VLD'tje. Hij kan dus een stadsakkoord maken zonder grote ideologische spreidstand. Met weinig toegevingen dus tegenover zijn eigen programma. In de geest van het meerderheidsdenken.

Het was dus weer een jaar van 'état de grâce' voor Bart De Wever.

Devos: Ook dat loopt ooit af. Ik voorspel voor de N-VA nog moeilijke tijden. Naarmate 2014 nadert, zullen ze toch klaarheid moeten scheppen. Ze moeten duidelijk maken hoe ze ervoor zullen zorgen dat in het onafhankelijke(re) Vlaanderen justitie en sociale zekerheid anders en vooral beter zullen werken dan vandaag. We weten waar de N-VA tegen is, we kennen een reeks programmapunten, maar waar staat die befaamde 'kracht van verandering' eigenlijk allemaal voor?

Ik zie beslissingen van CD&V, SP.A en Open VLD die zijn wat ze zijn. Zij tonen in hun beleid wat ze willen en kunnen. Via compromissen, stapje na stapje. De regering haalt haar macrodoelstellingen, krijgt daarvoor buitenlandse waardering. Maar de binnenlandse is er nog niet. Ook omdat de manier waarop niet overtuigt. Zeer langzaam verandert de tanker van richting, maar velen vrezen dat daarmee de toekomst van ons welvaartsmodel niet verzekerd is. Zelfs CD&V en Open VLD, zo leren hun ballonnetjes en hun commentaar achteraf, wilden in de begroting en relance verder gaan. Di Rupo zei dat ze deden wat *'nécessaire'* is – daarover bestaat debat – maar ook wat *'faisable'* is – daarover bestaat geen debat. 2012 was het jaar van het *faisable*. Voor mij is dat het politieke woord van het jaar. Dat is meteen mijn belangrijkste vraag aan de N-VA. Hoe zal 'de kracht van verandering' die *faisable* openbreken? Alles via het confederalisme? En wat met het debat in Vlaanderen? Wat als dat confederalisme er niet komt? Sommige N-VA'ers beschouwen die vraag als een aanval, maar het is een vraag om duidelijkheid ten voordele van het politieke debat.

Tien jaar geleden wedijverden de drie Vlaamse regeringspartijen van vandaag nog om het etiket 'Vlaamse volkspartij'. Toen leek de CD&V de partij in verval. Maar de christendemocraten bleken ook op 14 oktober taaier dan de socialisten en de liberalen.

Devos: Het einde van de christendemocratie is al vaker aangekondigd dan de nieuwe formatie die het land zal overnemen. De CD&V is als het putje in het bad: het water vloeit er uiteindelijk altijd naartoe. We kunnen die partij met veel zonden beladen, maar ze is er en ze blijft er: enerzijds en anderzijds. Het is de centrumpartij waarop men altijd kan terugvallen. Daarom niet opnieuw als de grote volkspartij. De tijd van de volkspartijen lijkt me voorbij, ondanks het huidige N-VA-succes, ook al omdat het volk veranderd is.

Waarom zou men CD&V niet meer kunnen hypen zoals de N-VA vandaag? Vijf jaar terug was het een CD&V'er die 800.000 stemmen haalde, of vergis ik me? Toen ik lang geleden de nog jonge Yves Leterme leerde kennen, vertelde hij me hoe hij de ideale christendemocratie zag: een partij van *'laptops und Lederhosen'*. Wie moderniteit en traditie kan combineren, heeft een ijzersterk project. Dat voelde hij toen al.

Dat CD&V-profiel ligt wel erg dicht bij dat van de N-VA. Is er wel ruimte voor twee partijen op hetzelfde segment.

Devos: Voor elke partij is er altijd wel ruimte, niet voor twee grote centrumpartijen. In 2003 meenden de paarse partijen dat ze de CD&V er voorgoed onder hadden gekregen. In 2004

'Dat de N-VA zo aantrekkelijk blijft, komt vooral door de zwakte van de tegenstrevers. De winst van De Wever is het gevolg van hun falen.'
_Carl Devos